



Кључно питање које ће Хаг поставити Хаџићу биће: да ли је ваша влада била под утицајем или под контролом Слободана Милошевића.

Хашки оптуженик Горан Хаџић депортован је јуче у притворску јединицу Хашког трибунала. Хаџић је стигао у Холандију специјалним авионом који је на аеродром у Ротердаму слетео нешто после 14.30 часова. После тога, на аеродрому су га српски званичници предали службеницима Хашког трибунала.

Хаџић је владиним авионом око 12.15 одлетео за Холандију. На аеродром „Никола Тесла“ дошао је из Новог Сада, где је посетио мајку. Око 12 сати колона џипова се зауставила на писти аеродрома „Никола Тесла“ поред авиона који на себи има заставу и грб Србије. У колони је било око шест-седам џипова и кола Хитне помоћи. Претходно је одбрана Хаџића потписала документа о одрицању последњег хашког бегунца од права на жалбу о изручењу, која је Хаџић прекјуче потписао, а након чега су списи послати у Министарство правде. После потписа и министарке Снежане Маловић, отклоњена је и последња препрека да Хаџић буде испоручен Хагу.

И пре него што је бивши председник самопроглашене Републике Српске Крајине ухапшен спекулисало се колико би његово појављивање у Хагу могло да утиче на суђење осталим хашким оптуженицима. То питање се постављало приликом предаје или хапшења готово сваког хашког оптуженике. У случају Хаџића питање гласи: Да ли он може да саопшти неки детаљ који би отежао одбрану Јовици Станишићу, некадашњем шефу ДБ Србије, и Франку Симатовићу, бившем команданту Јединице за специјалне операције (ЈСО).

Нико од саговорника „Политике“ не жели о томе да прича, са образложењем да би требало да се сачека изјашњавање Хаџића о оптужници, као и кога ће изабрати за адвоката. Прича се у добро упућеним круговима да би Хаџић могао да изабере једног блиског сарадника садашњих бранилаца Франка Симатовића, на основу чега би могло да се наслути како ће изгледати његова одбрана. У том случају су свакако нереална очекивања да ће Хаџић оснажити оптужбе против Станишића и Симатовића. Нереално би такође било очекивати да ће се Хаџић бранити на начин на који су најављивали људи блиски њему, а који су тврдили да он „није имао реалну власт на терену и да су се за све питали одговорни из Београда“.

Ко су ти „одговорни из Београда”, о којима се причало, може се наслутити из оптужнице против Хаџића. Ту се наводи да је он учествовао у „заједничком злочиначком подухвату” заједно са Слободаном Милошевићем, Миланом Мартићем, Јовицом Станишићем, Франком Симатовићем, Војиславом Шешељом, Радованом Стојичићем Баџом и Жељком Ражнатовићем Арканом. Милошевић, Стојичић и Ражнатовић више нису међу живима, Мартић је правоснажно осуђен и служи казну у Естонији, док се Станишићу, Симатовићу и Шешељу и даље суди. Самим тим, остаје да се сачека Хаџићева одбрана како би се видело колико ће то утицати на суђења овој тројци.

Конкретно, на суђење Шешељу могло би да утиче Хаџићево изјашњавање о делу оптужнице у којем се наводи да су „добровољци окупљени око Српског четничког покрета и Српске радикалне странке (СРС), познати као „четници” или „шешељевци”, током војних операција били у саставу Територијалне одбране Славоније, Барање и западног Срема”, која је била под контролом сада ухапшеног хашког оптуженика.

На суђење Станишићу и Симатовићу, конкретно би могао да утиче део оптужнице против Хаџића у којем се каже да су 4. маја 1992. „припадници одељења за специјалне операције ДБ-а Републике Србије ухапсили у селу Грабовцу пет несрпских цивила који су одведени и убијени, а њихова тела закопана у тиквешком парку”. Симатовић је директно имао команду над ЈСО, а Станишић контролу над Симатовићем.

Поред тога, „додатно оптерећење” за Станишића и Симатовића могло би да буде сведочење у Хагу бившег министра полиције самопроглашеног српског ентитета у Славонији Борислава Богуновића. Он је у унакрсном испитивању само делимично прихватио сугестију одбране Јовице Станишића да је влада у којој је службовао била „под утицајем” а не „под контролом” Милошевића, наводећи да је премијер Горан Хаџић по повратку из Београда некада говорио да одређене ствари „морају”, а некада „да би било добро” да се ураде.

На том сведочењу су браниоци бивших челника ДБ-а настојали да умање улогу својих клијената и власти из Београда у дешавањима у Славонији, Барањи и западном Срему почетком деведесетих година. Сведок је у главном испитивању и две раније изјаве хашким истражитељима тврдио да су влада и њен председник Горан Хаџић били под контролом Милошевићевог режима.

Станишићев бранилац Џордаш је сугерисао да Хаџић није био „под контролом”, него „под утицајем” Београда са чим се сведок само делимично сложио.

У изјави истражитељима сведок је рекао да су ствари на терену за рачун Београда контролисали Радован Стојичић Баца и Жељко Ражнатовић Аркан, а да је Станишић био спона између њих и Милошевића. На суђењу је међутим признао да о томе нема директних сазнања, већ да је то чуо од Хаџића.

Душан Телесковић

(Политика)